

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
GALLERY OF CONTEMPORARY ART

ANDRZEJ BORYS

50 LAT FOTOGRAFOWANIA
OPOWIEŚCI RÓŻNYCH TREŚCI

Dedykuję tę „50” mojej Ani oraz Antosiowi i Kubusiowi.

Specjalne podziękowania dla Andrzeja Świetlika i Kasia Dąbek
za nieocenioną pomoc przy powstawaniu wystawy.

Pani Dyrektor Kieleckiego Centrum Kultury Augustynie Nowackiej,
Zastępcy Dyrektora i Kierownikowi Galerii „Winda” Arturowi Wijacie
za to, że bez cienia wątpliwości przyjęli moją wystawę,
bardzo, bardzo dziękuję.

Andrzej Borys

I dedicate this „50” to my Anna and to Antoś and Kubuś.

Special thanks to Andrzej Świetlik and Kasia Dąbek for their invaluable
help with the exhibition.

Augusta Nowacka, Kielce Cultural Centre’s Director
Artur Wijata of „WINDA” Art Galery at the Kielce Cultural Centre
for accepting my exhibition without a shadow of a doubt.
Thank you very, very much

Andrzej Borys

ANDRZEJ BORYS

50 LAT FOTOGRAFOWANIA OPowieści RÓŻNYCH TREŚCI

50 YEARS OF TAKING PICTURES DIFFERENT STORIES TELL DIFFERENT THINGS

ANDRZEJ BORYS

Urodzony 10.05.1949 w Łowiczu. Studia w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Kielcach (obecnie Politechnika Świętokrzyska). Dyplom - inżynier mechanik (1974). Założyciel i członek Studenckiej Grupy Fotograficznej „KWANT” (1970–1975). Członek Klubu Fotograficznego „6 x 6” przy Pałacu Młodzieży w Warszawie (1975–1978). Założyciel i członek Foto Klubu „Kontrast” przy WDK w Kielcach (1970–1987). W 1972 roku wyróżnienie w Biennale Fotografii Studenckiej w Szczecinie.

Od 1978 roku członek Związku Polskich Artystów Fotografików leg. nr 509.

Od 2019 roku członek Polskiego Stowarzyszenia Edukacji Plastycznej Delegatura w Kielcach.

Prezes Okręgu Świętokrzyskiego ZPAF w latach 1990-1994 a następnie 2002-2015.

Pomysłodawca i organizator międzynarodowych plenerów fotograficznych ART-EKO w latach 1988-2014 oraz w latach 2018-2019.

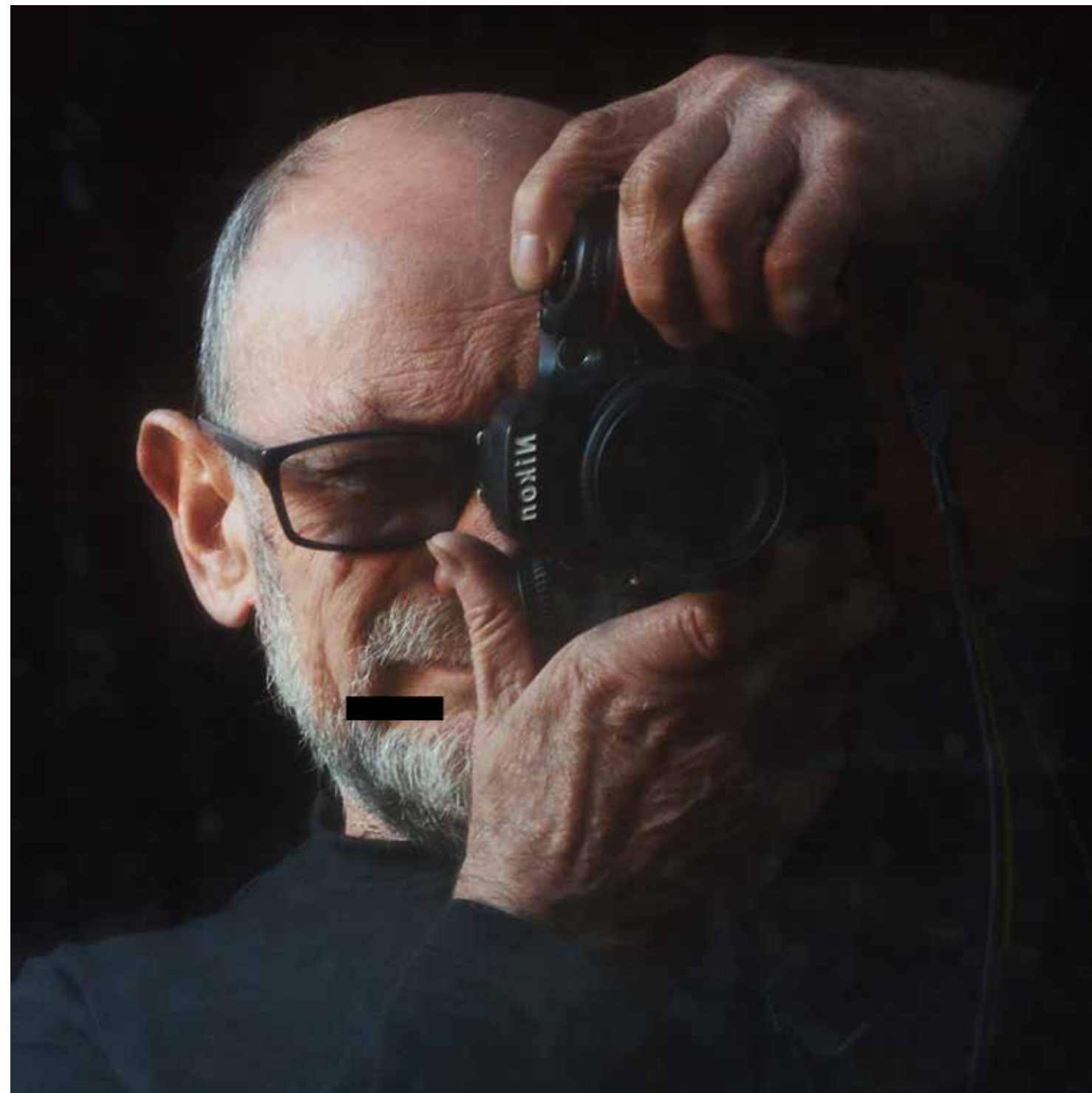
Udział w ponad 150 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. Około 100 prezentacji autorskich.

Za twórczość fotograficzną nagradzany wieloma dyplomami i odznaczeniami min. Brązowym Medalem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego GLORIA ARTIS (2007), Srebrnym Medalem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego GLORIA ARTIS (2016), Złotym Medalem za Zasługi dla Fotografii Polskiej nadanym przez Foto-Klub Rzeczypospolitej w Warszawie (2015), Złotym Medalem FIAP – Autoeurope Paryż 1976, Srebrnym Medalem FIAP – Foto-Expo Poznań 1977, Grand Prix (dwukrotnie) na Biennale

Krajobrazu Polskiego, Nagrodą I Stopnia Prezydenta Miasta Kielce za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechnienia i ochrony Kultury (2011), Nagrodą I Stopnia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego „Świętokrzyską Nagrodą Kultury 2011” w uznaniu dokonań wzbogacających dorobek kulturalny województwa świętokrzyskiego. Organizator Festiwalu Fotografii Krajobrazowej „S-ave the E-art-h - Kielce 2012. Współorganizator, kurator oraz juror Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Życie jest piękne” (pierwsze trzy edycje). Juror Konkursu Fotograficznego „Wszystkie Dzieci świata” - Europejskie Centrum Bajki w Pacanowie w latach 2007, 2009, 2012. Organizator oraz wykładowca Warsztatów Fotografii dla studentów Politechniki Świętokrzyskiej (2014). Prace fotograficzne w zbiorach muzealnych, galeriach i kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą. Liczne reprodukcje prac w albumach i katalogach min. „Sztuka Ziemi Kieleckiej – Fotografia” – Kielce 1997, „Mistrzowie Polskiego Pejzażu” – Kielce 2000, „Sztuka Fotografii” almanach 30-lecia Okręgu Świętokrzyskiego Związku Polskich Artystów Fotografików 1978 – 2008, „Moje 40-lecie” z okazji wystawy retrospektywnej (2011), „Tradycje przemysłu regionu świętokrzyskiego - Korzenie Politechniki Świętokrzyskiej”- Kielce 2015, „200 lat tradycji wyższego szkolnictwa technicznego na ziemiach polskich”- Kielce 2016, „Skarby Ziemi Świętokrzyskiej”- Kielce 2019.

Ponadto w latach 2019-2022 udział w 9 wystawach zbiorowych oraz 8 wystawach indywidualnych w miastach: Chełm, Zamość, Janów Lubelski, Piotrków, Kielce, Przemyśl, Ciekoty - Szklany Dom.

Nadal, w 2022 roku aktywny artystycznie i zawodowo.

ANDRZEJ BORYS

He was born on 10/05/1949 in Łowicz, took university studies at Higher School of Engineering in Kielce (now Kielce University of Technology), was awarded a Mechanical Engineer's diploma (1974). Founder and member of the student photography group „KWANT” (1970-1975). Member of the „6 x 6” Photography Club at the Youth Palace in Warsaw (1975-1978). Founder and member of the „Contrast” Photo Club at the Provincial Cultural Centre in Kielce (1970-1987). In 1972, he earned a honourable mention at the Biennial of Student Photography in Szczecin.

Since 1978, a member of the Association of Polish Art Photographers, membership card no. 509.

Since 2019, a member of the Polish Association of Visual Arts Education, Local Office in Kielce.

President of the Świętokrzyskie Regional Office of the Association of Polish Art Photographers in 1990-1994 and later in 2002-2015.

Originator and organiser of the ART-EKO international photographic plein-air workshops from 1988 to 2014 and from 2018 to 2019.

Participated in over 150 group exhibitions in Poland and abroad. Authored about 100 presentations.

Awarded a number of diplomas and distinctions for his photographic work, including Bronze Medal of the Minister of Culture and National Heritage GLORIA ARTIS (2007), Silver Medal of the Minister of Culture and National Heritage GLORIA ARTIS (2016), Gold Medal for Merit for Polish Photography awarded by the Photo Club of the Republic of Poland in Warsaw (2015), FIAP Gold Medal - Autoeurope Paris 1976, FIAP Silver Medal - Foto-Expo Poznań 1977, Grand Prix (twice)

at the Polish Landscape Biennale, First Degree Award of the Mayor of the City of Kielce for achievements in the field of artistic creation, dissemination and protection of culture (2011), First Degree Award of the Marshal of the Świętokrzyskie Province „Świętokrzyskie Culture Creators Award 2011” in recognition of achievements enriching the cultural achievements of the Świętokrzyskie Province. Organiser of Landscape Photography Festival „S-ave the E-art-h - Kielce 2012. Co-organiser, curator and jury member of the National Photography Contest „Life is Beautiful” (first three editions). Juror of the Photography Contest „All the Children of the World” - European Fairy Tale Centre in Pacanów in 2007, 2009, 2012. Organizer and lecturer of Photography Workshops for students at the Kielce University of Technology (2014). Photographs in museum collections, galleries and private collections in Poland and abroad. Numerous reproductions in albums and catalogues, including „Art of Kielce Land - Photography” - Kielce 1997, „Masters of Polish Landscape” - Kielce 2000, „Art of Photography” almanac to mark the 30th anniversary of the Świętokrzyskie Regional Office of the Association of Polish Art Photographers 1978 - 2008, „My 40th anniversary” on the occasion of the retrospective exhibition (2011), „Industrial Traditions of the Świętokrzyskie Region - Roots of the Kielce University of Technology”- Kielce 2015, „200 Years of Tradition of Higher Technical Education on Polish Lands”- Kielce 2016, „Treasures of the Świętokrzyskie Land”- Kielce 2019.

In addition, between 2019 and 2022, participated in 9 group exhibitions and 8 individual exhibitions in Chełm, Zamość, Janów Lubelski, Piotrków, Kielce, Przemyśl, Ciekoty- Szklany Dom.

In 2022, he is still active as an artist and professional.

Fotografia - najbardziej agresywne medium współczesnego świat-obrazu - dociera do nas codziennie, za pomocą wszystkich współczesnych mediów społecznościowych. Dziś każdy jest fotografikiem.... i tu pojawia się pytanie czy aby na pewno tak jest? Fotografia wykuła sobie tak autonomiczną i niezaprzeczalnie silną pozycję w skale wielkiej góry jaką jest historia sztuki, że często postrzegana jest w zupełnym oderwaniu od tego czym możemy nazwać tradycyjną technikę artystycznego profesjonalnego fotografowania. Nie mam wątpliwości, że Wystawa Andrzeja Borysa „Opowieści Różnych Treści” i 50 lat jego fotografowania udowodni, że artystą fotografikiem, nie może być każdy kto posiada smartfona. Na fotografowaniu „znają się wszyscy” ale nie każdy może zostać artystą. Przechodząc do sedna i opowiadając w kilku słowach o sztuce Andrzeja Borysa, przede wszystkim trzeba sobie zdać sprawę, że jego fotografia jest opisem i relacją jego życia. W jego definicji fotografia zawiera wszystko, co fotografuje począwszy od miejsc w których żyje, przez osoby które spotyka, wydarzeniach w których uczestniczy aż po uczucia które ukazuje i pokazuje nam zachwyty nad pięknem otaczającego nas świata, zarówno smutku, jak i refleksji, który każdy z nas nosi w sobie. Jego fotografia jest Mną i Tobą, jest o Nim i o Niej... jest przyrodą i słońcem, wszystko co widzimy na wystawie jest zachwycającym artystycznym opisem świata, który Andrzej Borys narysował światłem i cieniem. Utrwalił piękne momenty i chwile, które przecież tak często chcemy zapamiętać na dłużej... Pięćdziesiąt lat jego twórczości to doskonały moment dla artysty na podzielenie się z nami swoją piękną pasją i profesjonalną pracą. Oddając wystawę Państwu oczom i czułym sercom mamy nadzieję że przeżyjecie podróż po zakamarkach własnej wrażliwości.

Panie Andrzeju, gratuluję Panu pięknego serca i bystrego oka. Życzę kolejnych 50 lat kreatywnej, artystycznej pracy. Dziękuję za zaufanie i powierzenie właśnie galerii „Winda” realizacji tego pięknego, jubileuszowego projektu.

Artur Wijata

Photography - the most aggressive medium of the modern world communicated through the image - reaches us every day, via all social media as they stand right now. Today, everyone is a photographer.... and here the question arises: is it really so? Photography has forged for itself such an autonomous and undeniably strong position in the rock of the great mountain being the art history that it is often perceived in complete isolation from what we can call the traditional technique of artistic professional photography. I have no doubt that the exhibition of Andrzej Borys Different stories tell different things and 50 years of his life as a photographer will prove that an artist photographer cannot be everyone with a smartphone. Everyone is „knowledgeable about photography”, but not everyone can become an artist. Coming to the point and telling in a few words about the art of Andrzej Borys, first of all, we must realise that his photography is a description and account of his life. In his definition, photography contains everything that he photographs, from the places he lives in, the people he meets, the events he takes part in, to the feelings he shows and shows us admiration for the beauty of the world around us, both sadness and reflection, which each of us carries inside. His photography is me and you, it is about him and her... it is nature and the sun, everything we see at the exhibition is a delightful artistic description of the world which Andrzej Borys has drawn with light and shadow. He has captured beautiful moments and moments that we so often want to remember for longer... Fifty years of his artistic work is a perfect moment for the artist to share his beautiful passion and professional work with us. By giving the exhibition to your eyes and tender hearts, we hope that you will embark on a journey through the recesses of your own sensitivity.

Andrzej, I congratulate you on having a beautiful heart and a sharp eye. I wish you another 50 years of creative, artistic work. Thank you for your trust and choosing „Winda” Art Gallery to organise this beautiful anniversary project.

Artur Wijata

Spotkanie
z Anną
*Meeting
with Anna*
1972

Obraz fotograficzny jako materialne dotknięcie duszy

Kiedy Andrzej Borys wchodził do ekskluzywnego towarzystwa artystów fotografii 50 lat temu, technika fotograficzna liczyła dopiero około 130 lat. W 1839 r. świat obiegła fascynująca informacja – paryski malarz oraz wynalazca Louis Jacques Daguerre odkrył sposób na wierne utrwalanie rzeczywistości i tym samym zwierzył killkanaście tysięcy lat marzeń ludzi, by uwiecznić szczególne chwile, postaci i zdarzenia. 101 lat po zaistnieniu dagerotypu zostały odkryte najsłynniejsze przykłady sztuki naskalnej z terenów Europy. W jaskini Lascaux (na terenie Francji) znaleziono setki rysunków pochodzących sprzed około 17 000 lat, a na terenie Starego Kontynentu znamy przykłady podobnie datowanych zabytków, co do których nie ma wątpliwości, że przedstawiają w rzeczywistości pewną narrację. Od tamtych czasów ludzie znaleźli wiele sposobów na opowiadanie historii – jednym z nich jest fotografia, a Andrzej Borys jest z pewnością takim narratorem. Prezentowane zdjęcia to potwierdzają – potrafi z niebywałą wrażliwością posługiwać się unieruchomionymi kadrami, żeby przekazać jakąś ważną historię.

Czym jest fotografia?

- To sposób wyrażania myśli, obserwacji, spostrzeżeń, opowiedzenia czegoś i przekazania istotnych rzeczy dla widza;
- sposób na życie – zawód z pasją.

Andrzej Borys nie przypadkowo wybrał fotografię jako środek wyrazu. Dla niego, jako inżyniera z zawodu, w pewnym sensie twórcy czegoś, co ma spełniać określone funkcje i działać w możliwie najprostszy

sposób, ta właśnie sztuka spełnia najważniejszy cel – obrazowanie, tzn. reprezentowanie rzeczywistych przedmiotów oraz wyrażanie uniwersalnych znaczeń i symboli.

Fotografie mają status szczególny – są nośnikiem zwięzłej i dosadnej informacji, ale są też kwintesencją sztuki obrazowania. Zasadniczą część otaczającego świata odbieramy wzrokowo (jest to aż 82% wszystkich docierających do nas informacji) i nic dziwnego, że w pogoni za wrażeniami współczesna ludzkość otacza się i jest „atakowana” głównie obrazami.

O czym robisz zdjęcia?

- O otaczającym mnie świecie, życiu i jego tajemnicach, problemach z egzystencją człowieka, problemach świata...

Fotografia umożliwia uczestniczenie w zdarzeniach i sytuacjach niemożliwych do przeżycia. Andrzej Borys potrafi dostarczyć widzom takich doznań, przy czym są to zarówno sytuacje rzeczywiste, jak też i te wyraźnie wykreowane. Jako artysta staje się twórcą rzeczy, których nie ma, które łączą różne czasy, różne przestrzenie, eksponuje przedmioty i sytuacje scalone w jedną całość. W ten sposób umożliwia widzom odkrycie tajemnic rzeczywistości, ukazania faktów z określonej perspektywy, odkrycia piękna nawet tam, gdzie się go nie spodziewamy, ukazania unikatowości punktów obserwacji. Pokazuje, że zasadnicze znaczenie ma miejsce, z którego ogląda się rzeczywistość.

Współczesne czasy mogą sprawiać wrażenie, że łatwo być fotografem, jednak każdy od najmłodszych lat ma w ręku aparat i traktuje go jak narzędzie do uwieczniania chwil, bez względu na to, czy te chwile są tego warte czy nie. Aparatów mamy już z pewnością więcej niż ludzi, a wielu z nich jest autorami setek, jeśli nie tysięcy zdjęć, których nie są w stanie nawet uporządkować. Wielu z nas ma jeszcze w domach pudła czy szuflady wypakowane stertami starych, klasycznych zdjęć. Z czasem nabrały one wartości sentymentalnej i wspomnieniowej. Obecnie wykonywane zdjęcia przechowujemy na innych nośnikach i obiecujemy sobie, że do nich wrócimy, ale gdzie tam... ciągle przybývają nowe.

Mamy ogromną masę zdjęć użytkowych, codziennych, które spełniają proste funkcje rejestracyjne, ale na szczęście istnieją takie, które posiadają wartość artystyczną, wyróżniającą się przemyślnie skomponowanymi kadrami i ich zestawieniami, które mają do przekazania jakąś myśl, skojarzenie, mają stanowić impuls do przemyśleń lub zadumy, przekonują ponadto, że fotografia jest wielowarstwowa. Tak jak u Borysa – o czymś opowiada; o ciele, o człowieku, o ziemi, czyli tym, co dla nas najważniejsze, co stanowi istotę naszego człowieczeństwa. Ta najprostsza triada stanowi odwieczną, uniwersalną całość opowieści o cyklu życia dotyczącego każdego z nas.

Gdzie kończy się fotografia użytkowa a zaczyna fotografia artystyczna?

- Granica jest w tym momencie, gdy fotografując, używa się głowy, a nie palca. Dobrze artystyczne zdjęcie powstaje najpierw w głowie – trzeba wiedzieć, co się chce pokazać i zarejestrować. Fotografia odkrywa wnętrze fotografującego, wyciąga na zewnątrz jego jestestwo.

Na wystawie prezentującej dorobek twórczy Andrzeja Borysa są prace jeszcze z czasów studenckich, kiedy objawiła się jego pasja i talent. Te najstarsze zdjęcia dowodzą, że dla fotografa bardzo wiele znaczy umiejętność obserwacji, bo nawet w najbliższej, dobrze znanej i spowszedniałej rzeczywistości może znaleźć interesujący temat, egemplifikację bardziej złożonej myśli czy tezy. Ale niezbędna jest do tego umiejętność obserwacji, która w zdarzeniach zdawałoby się banalnych i powtarzalnych odkryje głęboki humanistyczny sens i zwięzłe uogólnienie opowieści o człowieku. Taką umiejętność bez wątpliwości posiada autor wystawy – Andrzej Borys.

Dla rozwoju artystycznego nie bez znaczenia były też okoliczności zewnętrzne – początek lat 70. – okres delikatnego otwarcia się naszego kraju na świat i woli naszych twórców uczestniczenia w tym szerokim obiegu myśli, idei i działalności artystycznej. W tym fermencie artystycznym uczestniczył także autor tej okolicznościowej wystawy i to z pewnością odcisnęło ślad w jego fotograficznej twórczości. Pokażna część ludzi kultury i sztuki zaczynała w tamtych

latach swą życiową przygodę na tych polach w ruchu studenckim. Wiele polskich miast dopiero kreowało swój przemysłowy, edukacyjny i kulturalny wizerunek. Tak też było w Kielcach i z całą pewnością trzeba powiedzieć, że tak ważnych i istotnych dla całego regionu działań i inicjatyw już później nie było. Wtedy zaistniało w skali miasta i kraju tak wielu twórców i wydarzeń artystycznych, że z dzisiejszej perspektywy trochę żal, że już tego nie ma w takiej ilości i jakości.

Czy pamiętasz moment, kiedy zobaczyłeś w swoich fotografiach coś więcej niż rejestrację?

- To był początek lat 70. W Kielcach rodził się ruch studencki - inicjowaliśmy wiele przedsięwzięć, budowaliśmy od podstaw przestrzeń kulturalną tego ruchu. Lata 70. to niebywały rozkwit życia kulturalnego w Polsce w ogóle. Moje próby, które trwały od początku tej dekady, znalazły potwierdzenie i zostały docenione w postaci nagrody na I Biennale fotografii studenckiej w Szczecinie w 1972 roku. I tak to się zaczęło.

Zdjęcia Andrzeja Borysa dotyczą magicznej strony życia – czy te wcześniejsze, czy te ostatnie. Sama technologia jest dla niego magiczna – potrafi wydobyć tę tajemną stronę egzystencji ludzkiej najpierw w ciemni fotograficznej, teraz w obróbce cyfrowej, przy czym korzysta z cyfrowych narzędzi nie po to, aby – jak to zwykle bywa – upiększyć zdjęcie, ale żeby wydobyć z niego to znaczenie, które wcześniej zrodziło się „w głowie”. Patrząc na prezentowane przez autora zdjęcia z bogatego, bo pięćdziesięcioletniego dorobku, nasuwa się konkluzja, że wyrastają one z odwiecznego pragnienia zatrzymania tego co tajemnicze, przemijające i zmienne. Obiekty fotografowane mają postać z jednej strony realistyczną (to zwykli ludzie, ich ciała, pofałdowana ziemia, niesamowite pejzaże – po cóż szukać „ciekawszych motywów?”), a jednocześnie, z drugiej strony, są unieruchomione, nieme, podniesione do rangi obrazu stają się nostalgiczną kwintesencją przemijania i artefaktem nacechowanym wymiarem metafizycznym.

Obrazy Borysa stanowią autonomiczną rzeczywistość i mówią do widzów kodem pozajęzykowym, są swoistą grą, na którą składają się

zestawienia znaków, symboli, przedmiotów, będących często tylko pretekstami osadzenia i formułowania szerszych skojarzeń i refleksji. Interpretacja tych zawartości, trafne wychwycenie ich, prowadzi do sformułowania treści informacyjnej przekazu, czyli identyfikacji tematu.

Jak należy patrzeć na fotografię?

- Na fotografię należy patrzeć tak, jak na każdy inny obraz, rzeźbę, dzieło plastyczne, muzyczne zresztą też. Czyli jak na coś, co zastanawia, wzbudza refleksję, przemyślenia, ale także na coś, co pozwala oderwać się od codzienności, relaksuje, co daje przyjemność.

Autor prezentowanej wystawy nie chce jednak obciążać widzów tylko trudem doszukiwania się znaczeń i ukrytego kodu pozajęzykowego. Oprócz narracji i warstwy informacyjno-artystycznej pragnie dostarczyć odbiorcom także chwile wytchnienia, rozrywki. Nie chce nas obarczać ciężarami problemów współczesnego świata – chce poruszyć to co piękne w człowieku oraz dać nam szansę, abyśmy oderwali się od tych wszystkich niedogodności.

Andrzej Kościolek*

**Autor jest socjologiem, reżyserem, członkiem Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Stowarzyszenia Polskich Twórców Telewizyjnych i Stowarzyszenia Filmowców Polskich.*

Photographic image as a material touch of the soul

When Andrzej Borys entered the exclusive society of photographic artists 50 years ago, photographic technology was only about 130 years old. In 1839, fascinating news spread around the world - a Parisian painter and inventor Louis Jacques Daguerre had discovered a way of faithfully recording reality and thus crowned several thousand years of people’s dreams of capturing special moments, persons and events. 101 years from the daguerreotype coming into existence, the most famous examples of rock art in Europe were discovered. Hundreds of drawings dating back some 17,000 years have been found in the Lascaux cave (in France), and there are examples of similarly dated artefacts on the Old Continent that raise no doubt as to their representation of a narrative. Since those times, people have found many ways to tell stories - one of them is photography, and Andrzej Borys is certainly such a narrator. The photographs shown here prove it - he can use still pictures with incredible sensitivity in order to convey an important story.

What is photography?

- it is a way of expressing thoughts, observations, insights, telling something and getting some important things across to a viewer;
- a way of life - a profession with passion.

Not by accident did Andrzej Borys choose photography as a means of expression. For him, as an engineer by profession, in a sense a creator of something that has to serve a specific purpose and function in the simplest possible way, this very art fulfils the most important objective - imaging, i.e. representing real objects and expressing universal meanings and symbols.

Photographs have a special status - they carry concise and explicit

information, but they are also the quintessence of the art of imaging. We perceive the essential part of the surrounding world through the sense of vision (it is as much as 82% of all the information that reaches us), and it is no wonder that, in the pursuit of sensations, modern humans are surrounded and „attacked” mainly by images.

What are you taking pictures about?

- about the world around me, life and its mysteries, the issues of human existence, the problems of the world...

Photography makes it possible to participate in events and situations impossible to experience. Andrzej Borys is able to provide viewers with such sensations, and these are both real situations and clearly created ones. As an artist, he becomes a creator of things that do not exist, that connect different times, different spaces, he exposes objects and situations merged into a whole. In this way, he enables viewers to discover the secrets of reality, to witness facts from a particular perspective, to discover beauty even where we do not expect it, to show the uniqueness of points of observation. He shows that a place from which reality is viewed is of fundamental importance.

Modern times may give the impression that it is easy to be a photographer, after all everyone has a camera in their hands since the young age and treats it as a tool for capturing moments, regardless of whether those moments are worthwhile or not. We certainly have more cameras than people and many of them have taken hundreds if not thousands of pictures which they are not even able to sort out. Many of us still have boxes or drawers packed with piles of old, classic photographs. Over time, they have acquired sentimental and reminiscent value. Nowadays, we store our photos on other media and promise ourselves that we will come back to them, but oh no! new ones keep coming.

We have a great number of everyday photographs taken for functional purposes that fulfil simple recording functions, but fortunately there are some that have artistic value, distinguished by thoughtfully composed frames and their juxtapositions, that are meant to convey a thought or an association, to be an impulse for reflection or reverie, and to convince us that photography is multi-layered. Just like Borys - he talks about something; about the body, about man, about the earth, that is, about what is most important to us, what is the essence of our humanity. This simplest triad constitutes the eternal, universal whole of the story of the cycle of life concerning each one of us.

Where does functional photography end and artistic photography begin?

- The borderline is where you use your head rather than your finger to take a picture. A good artistic photograph is first created in the head - you have to know what you want to show and record. A photograph reveals the photographer's inner self, extracts their being outside.

The exhibition of Andrzej Borys' creative work includes photographs from his student days, when his passion and talent were revealed. These oldest photographs prove that a photographer's ability to observe is very important, because even in the closest, well-known and commonplace reality they can find an interesting subject, an exemplification of a more complex thought or thesis. However, what is necessary for this is the skill of observation, which in seemingly banal and repetitive events discovers a deep humanistic sense and a concise generalisation of a story about a human being. Andrzej Borys, the author of the exhibition, undoubtedly possesses that skill.

External circumstances were also important for the artistic development - the beginning of the 1970's - the period of a gentle opening of Poland to the world and a desire of Polish artists to participate in this wide circulation of thoughts, ideas and artistic activity. The author of the occasional exhibition also participated in this artistic ferment and it certainly left its mark on his photographic work. A considerable number of people of culture and art began their life's adventure in those areas in those years in the student movement.

Many Polish cities were just creating their industrial, educational and cultural image. This was also the case of Kielce, and it must surely be said that later on there were no such important and significant activities and initiatives for the whole region. At that time, so many artists and artistic events occurred on a city and national scale that, from today's perspective, it is a bit regrettable that they are no longer present in such quantity and quality.

Can you remember a moment when you saw in your photographs something more than mere recording of what was seen?

- It was the beginning of the 1970's when the student movement was being born in Kielce - we initiated many projects and built the cultural space for that movement from scratch. The 1970's were an unprecedented flourishing of cultural life in Poland in general. My attempts that had continued from the beginning of that decade were confirmed and appreciated in the form of an award at the 1st Biennial of Student Photography in Szczecin in 1972. And so it began.

Andrzej Borys' photographs touch upon the magical side of life - be it the earlier or later ones. Technology itself is magical for him - it is able to bring out this mysterious side of human existence, first in the darkroom, now in digital processing, and he uses digital tools not to beautify a photograph, as is usually the case, but to bring out the meaning that was born „in the head”. Looking at the photographs presented by the author from his rich creative output spanning over fifty years, one can come to a conclusion that they stem from an eternal desire to preserve what is mysterious, transient and changeable. Objects depicted in photographs are, on the one hand, realistic (they are ordinary people, their bodies, undulating earth, amazing landscapes - why you should look for „more interesting motifs”), and on the other hand they are immobile, silent. When elevated to the rank of an image, they become a nostalgic quintessence of passing and an artifact marked by a metaphysical dimension.

Borys' paintings constitute an autonomous reality and speak to the

viewer in a nonverbal code, they are a peculiar game consisting of combinations of signs, symbols, objects, which are often only pretexts for setting and formulating broader associations and reflections. Interpretation of these contents, their accurate recognition leads to the formulation of the informative content of the message, that is the identification of the subject.

How should one look at a photograph?

- Photography should be looked at in the same way as any other painting, sculpture, work of art, or even a piece of music. That is, as something that ponders, arouses reflection, thought, but also as something that allows you to break away from everyday life, that makes you relaxed and pleased.

However, the author of the presented exhibition does not want to burden the viewers only with the effort of searching for meanings and the hidden nonverbal code. Apart from the narrative and the layer of informational and artistic values, he also wants to provide the viewers with moments of relaxation and entertainment. He does not want to burden us with the problems of the modern world - he wants to touch what is beautiful in the human and to let us break away from all these inconveniences.

Andrzej Kościółek*

**The author is a sociologist, film director, member of the Polish Sociological Society, the Association of Polish Television Artists and the Polish Filmmakers Association.*

Szaro.
Wkoło tylko wrony
Grey. Only crows
around
1981

LUDZIE

PEOPLE

Pokolenia / Generations

1976

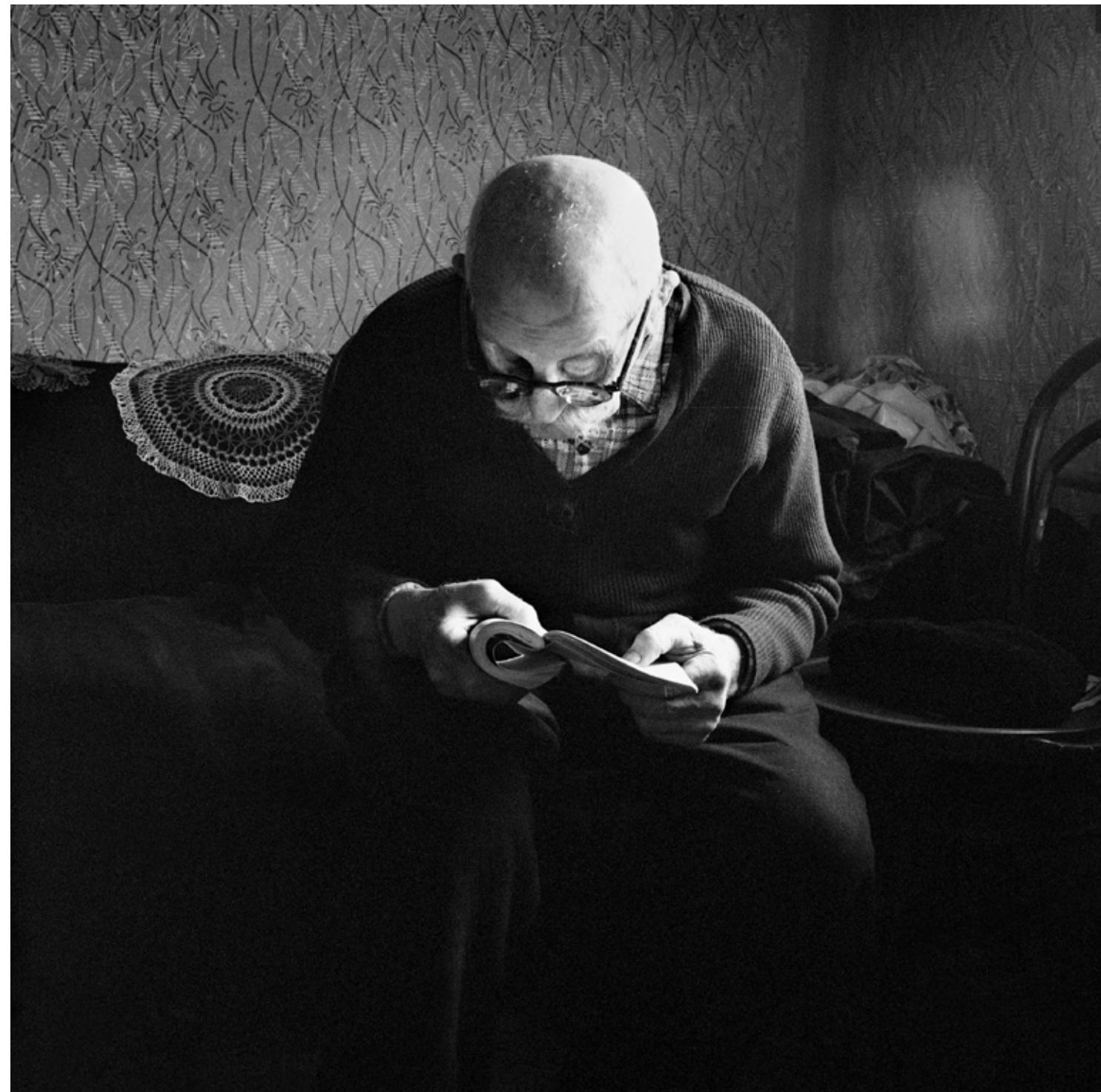
Koleżanka Grześka / Grzesiek's female friend

1971

Czesanie / Combing

1976

Dziadek Józef / Grandfather Joseph

1976

Wieczorny posiłek / Evening meal

1976

Babka
Helena
Grand-
mother
Helena
1975

Przemijanie
Passing with time
1971

Komunia / *Holy Communion*

1973

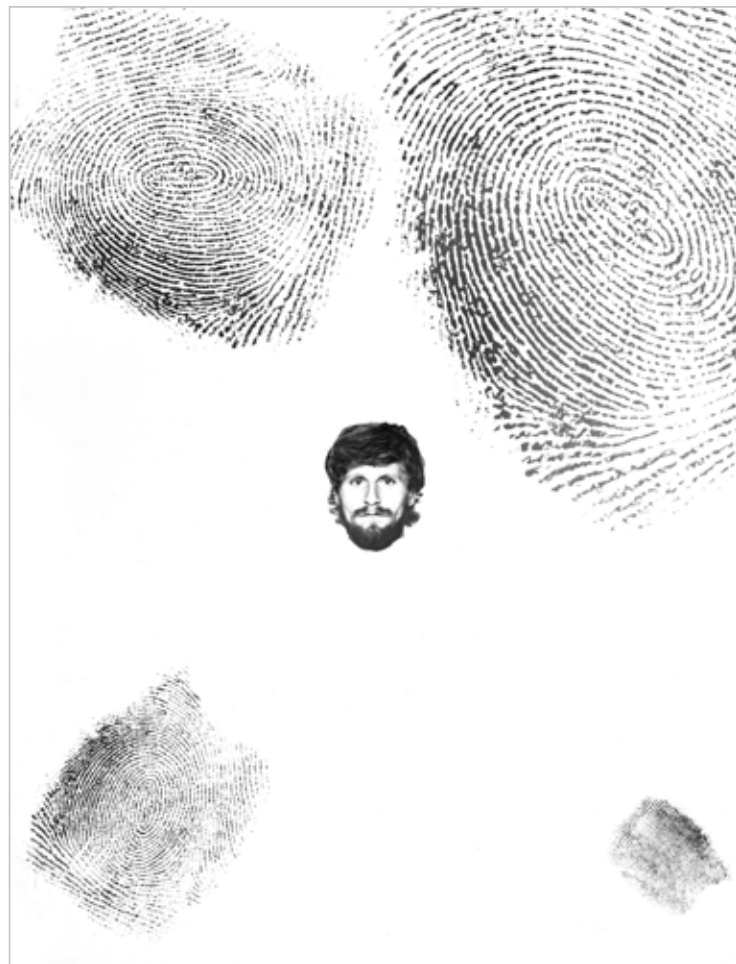
Rejestracja / Registration

1976

Łęczycka 45a

1977

Tatuaż / Tattoo

2019

NUDE AKT

W czasie deszczu...
In the rain...
1985

Chimerycznie / *Chimerical things*

Graffiti

2004

Graffiti

2004

Rozstanie
Separation
2017

Z baroku / *From the Baroque*

Wizyta Pewnej Pani... / *A Visit of a certain Lady...*

2008

Wizyta Pewnej Pani... / *A Visit of a certain Lady...*

2008

ZIEMIA

EARTH

Cykl Sinusoida / Sinusoidal cycle

2006

1985

1988

1991

1993

Cykl Sinusoida / Sinusoidal cycle

1994

1997

2001

2020

Z cyklu *Ruchome nieruchome* / From the series *Moving Unmoving*

2003

Z cyklu *Ruchome nieruchome* / From the series *Moving Unmoving*

2003

Nakazy zakazy
*Orders, prohi-
bitions*
2019

OPOWIEŚCI RÓŻNYCH TREŚCI DIFFERENT STORIES TELL DIFFERENT THINGS

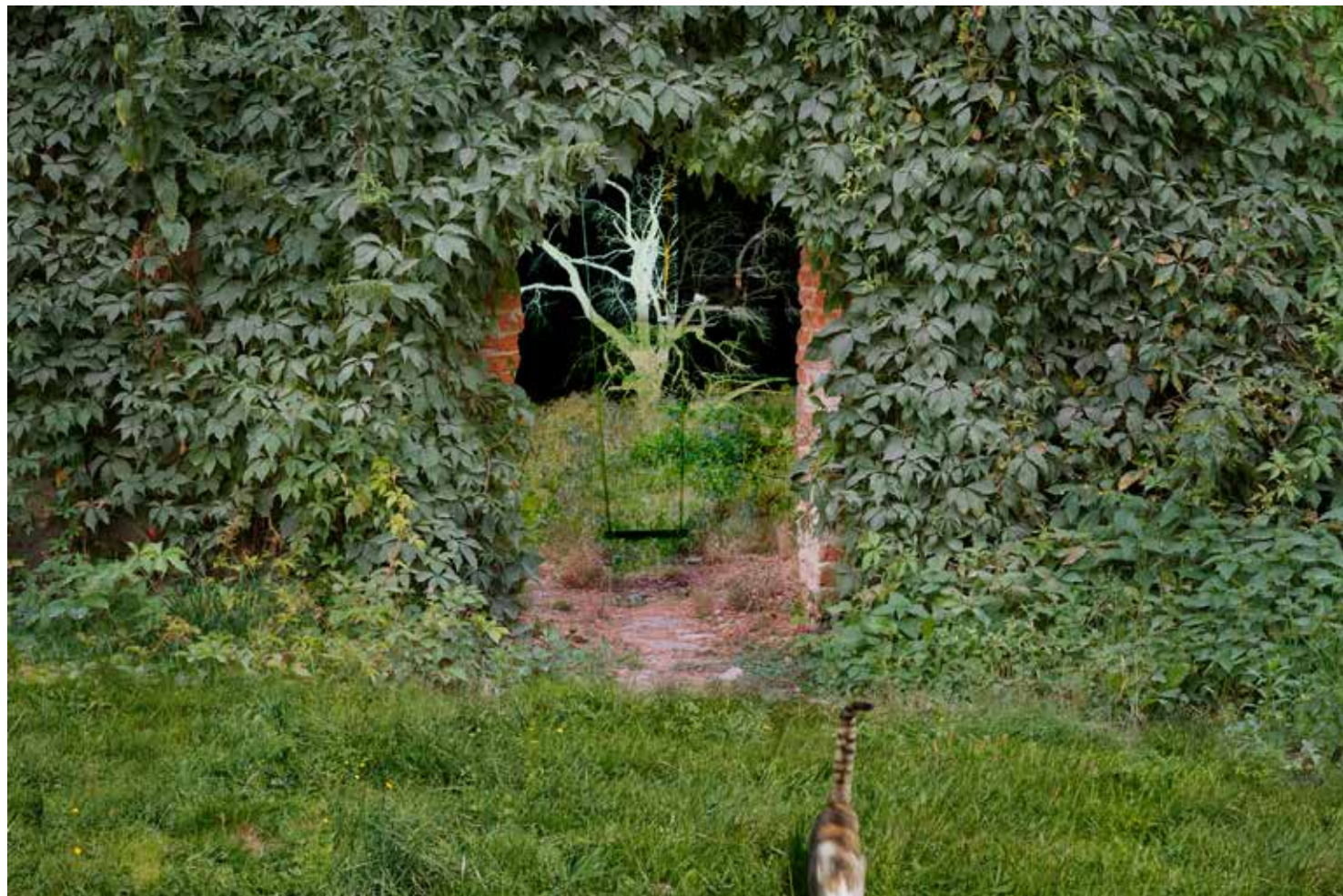
Koćmierzów po powodzi / *Koćmierzów after the flood*

2010

Koćmierzów po powodzi / *Koćmierzów after the flood*

2010

Powrót Alicji z krainy czarów / *Alice's return from Wonderland*

2020

Antoś w krainie czarów / *Antoś in Wonderland*

2020

Ani jawa ani sen / *Neither reality nor dream*

2020

Wszystkie dzieci nasze są / *All children are ours*

2021

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
GALLERY OF CONTEMPORARY ART

Kierownik galerii / *Gallery manager:*
Artur Wijata

www.galeriawinda.pl

Projekt i skład katalogu / *Graphic design:*
Mateusz Stradomski

KIELECKIE
CENTRUM
KULTURY

Dyrektor naczelny / *Director:*
Augustyna Nowacka

Zastępca dyrektora / *Vice Director:*
Artur Wijata

Kieleckie Centrum Kultury
plac Moniuszki 2b

Telefony / *Contact:*

centrala 41 344-40-32

galeria 41 344-40-32 wewn. 262

sekretariat 41 344-40-33
sekretariatkck@kck.com.pl

Patronat honorowy

Jolanta Rycerska
Prezes Zarządu Głównego ZPAF
*President of the General Board of the
Association of Polish Art Photographers*

Andrzej Zygmuntowicz
Przewodniczący Rady Artystycznej ZPAF
*Head of the Artistic Council of the
Association of Polish Art Photographers*

Galeria Sztuki Współczesnej
WINDA

www.galeriawinda.pl

ISBN 978-83-913593-6-5

